

Н.В. Кривцова

СТВОРЮВАЛЬНІ СИЛИ СТВОРЮВАЛЬНОГО ЗНАННЯ ОСОБИСТОСТІ ТРАНСФЕСІОНАЛА: SMART-МОДЕЛЬ «МАПА» ЯК МЕТОДОЛОГІЧНИЙ І МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ

Кривцова Н.В. Створювальні сили створювального знання особистості трансфесіонала: SMART-модель «МАПА» як методологічний і методичний інструментарій. У статті подано результати психотерапевтичної концептуалізації феномену самогармонізації створювальних сил створювального знання особистості трансфесіонала. В якості методологічного і методичного інструментарію психологічної філософії використано SMART-модель «МАПА». Для вирішення проблеми самоздійснення особистості трансфесіонала запропоновано гравітаційно-хвильову модель, яка ілюструє суть феномену мультиформної єдності особистості дослідника інформаційних ресурсів з Всесвітом як синергійного ефекту мульти-формного об'єднання кумулятивно-дисипативних процесів самогармонізації створювальних сил антропокультурної складності різницево-багатовимірних полісутнісних аутопоетичних цілісностей «людина-освіта».

Ключові слова: психологічна філософія, психотерапевтична концептуалізація, мультиформна єдність, мульти-формне об'єднання, кумулятивно-дисипативні процеси самогармонізації створювальних сил, створювальне знання, особистість дослідника інформаційних ресурсів, психологічний резерв самоздійснення особистості трансфесіонала.

Кривцова Н.В. Созидательные силы созидательного знания личности трансфесиионала: SMART-модель «МАПА» как методологический и методический инструментарий. В статье представлены результаты психотерапевтической концептуализации феномена самогармонизации созидательных сил созидательного знания личности трансфесиионала. В качестве методологического и методического инструментария психологической философии использована SMART-модель «МАПА». Для решения проблемы самоосуществления личности трансфесиионала предложена гравитационно-волновая модель, которая иллюстрирует суть феномена мультиформного единства личности исследователя информационных ресурсов с миром как синергетического эффекта мульти-формного объединения кумулятивно-дисипативных процессов самогармонизации созидательных сил антропокультурной сложности разностно-многомерных полисущностных аутопоэтических целостностей «человек-образование».

Ключевые слова: психологическая философия, психотерапевтическая концептуализация, мультиформное единство, мульти-формное объединение, кумулятивно-дисипативные процессы самогармонизации созидательных сил, созидательное знание, личность исследователя информационных ресурсов, психологический резерв самоосуществления личности трансфесиионала.

Постановка проблеми. Суспільство, позначене наприкінці ХХ століття як інформаційне (Information Society), сьогодні частіше визначається як «суспільство знань» (Knowledge Society) — «глобальне», «мережеве» та «цифрове» (И. Валлерстайн,

М. Кастельс, Б. Латур, Дж. Ло Д. Танскотт та ін.) [15; 16]. Однією з головних ознак сучасності стає швидке розповсюдження нових соціокультурних практик (фрілансінг, нетворкінг, дауншифтинг, краудсорсінг тощо), що виявляє застарілість звичних соціальних інститутів і способів комунікації, актуалізуючи проблему пошуку нових освітніх форм і стратегій організації життя в цілому. Це в свою чергу потребує нового методологічного і методичного інструментарію.

Аналіз останніх публікацій. В ювілейній доповіді Римського клубу «Come On! Capitalism, Short-termism, Population and the Destruction of the Planet», було поставлено питання про світоглядний характер змін, що потребує кардинального переосмислення базових установок вдосконалення людської природи, нового Просвітництва (Enlightenment 2.0) та нової освітньої стратегії як відповіді на найпотужнішу кризу, що охопила природу, політику, культуру тощо [30, с. 2]. Йдеться про перехід до гуманізму, вільного від антропоцентризму і незалежного інтелектуалізму [див. п. п., с. 92-93],

У сучасних дослідженнях переосмислюється традиційна орієнтація освіти з «формування» конкурентно-спроможних фахівців-професіоналів, порушується питання про зв'язок освіти з «трансфесією» [2–6; 8; 12; 14; 21; 23; 26]. До того ж поява нових соціальних груп, наприклад «цифрових кочівників» («Digital Nomad») [27], для яких характерна постійна глобальна і локальна мобільність, в тому числі освітньо-професійна, потребує трансформації освітнього процесу і усвідомлення необхідності переходу від формування суб'єкта пізнання з наперед заданими властивостями, що забезпечують його можливостями отримання професійно значущої інформації («рго–феро» ви-носити) до створення умов розкриття власного потенціалу усіх учасників освітнього процесу (керівників, викладачів, учнів, батьків тощо) та особистісно-професійного самовдосконалення особистості дослідника інформаційних ресурсів, підвищення здатності до самооцінювання шляхом участі та готовності до свідомого творчого самозмінювання в мінливих умовах зі збереженням власної унікальності і автентичності життя.

Стає питання розгортання нових і якостей освіченої людини, її транс-властивостей і мета-компетенцій, які забезпечують можливості перетворювати будь-яку інформацію в особистісне знання, зміцнює власну майстерність та готова свідомо переносити («trans–fero» – пере-носити) засвоєні алгоритми і корисні навички від однієї сфери життєдіяльності до іншої адекватно обставинам і завданням [8; 12; 14; 26]. Йдеться про «стан потоку» [24], що характерний для людини, яка повністю віддана обраній сфері життєдіяльності, нібито поглинена тим чим займається, але це не стільки інстинктивні імпульси і некеровані спонтанні прояви дисипативної сутності людської природи у вигляді медитативного занурення в певну діяльність (не обов'язково самостійно), коли втрачається відчуття простору-часу, а й свідомо продуктивна самореалізація інноваційно-дослідницького потенціалу самоактуалізованої людини, яка знайшла власне покликання і сенс у житті та саме тому повністю віддана тому, що робить. Як вказував ще А. Маслоу, людина і діяльність перестають існувати окрема, а народжується нова цілісність [17]. Наші дослідження підтверджують, що синергійні ефекти «стрибка» потенціалу самореалізації особистості супроводжуються саме таким станом, але свідомість і мислення ясно, причому людина відчуває себе джерелом нових сил і творцем власної долі [11].

У психології накопичено чималий досвід конструювання моделей, методів і методик дослідження окремих показників обдарованості людини, на підставі яких створюються освітні технології її соціалізації, які спрямовані на особистісно-професійне самовдосконалення, підвищення рівнів ресурсності і освіченості, конкурентно-спроможності і продуктивності в різних сферах життєдіяльності фахівців різних галузей. Але психодіагностичного і психотерапевтичного інструментарію супроводу підвищення якості життя, де автором шляху до успіху і керівником-виконавцем задумів виступає сама людина, а фахівець лише допомагає усвідомити доцільність обраної стратегії самоактуалізації створювальних сил на шляху від мрій до успіху та адекватності потенціальності масштабів «зони найближчого розвитку» (за Л.С. Виготським), який б дозволив цілісно охопити всю складність логіки і динаміки трансформацій людини тут-і-зараз як різницево-багатовимірної полісутнісної автопоетичної цілісності з усім різноманіттям антропокультурного виміру її мультиформної єдності з Всесвітом, які б надали можливість зміцнити саме її потенціал, здійснюючи лише психологічний супровід впровадження обраного проекту особистісно-професійного самовдосконалення зі збереженням унікальності і автентичності її життя в цілому, значно менше.

Особливого значення при цьому набуває зрілість особистості дослідника інформаційних ресурсів, яка не тільки забезпечує можливості перетворення «інформаційного хаосу» на джерело потенціалу самореалізації особистості трансфесіонала, а й знижуючи інформаційну ентропію зберегтися від особистісно-професійних деформацій та зміцнити здоров'я. Причому компетентність у часі, цілісність сприйняття світу і себе в ньому, прагнення освіченої людини активно досліджувати складність мінливого світу та водночас розвинене критичне мислення, здатність до свідомого продуктивного самозмінювання в мінливих умовах зі збереженням автентичності власного життя і готовність дослідника інформаційних ресурсів до сизигії з Всесвітом на різних рівнях (природньому, соціальному, культурному та при організації власного життя в цілому) підвищують ймовірність нормотворчої самореалізації особистості трансфесіонала [11; 14].

До того ж глобалізація кризи посилює зростання розриву між складністю сучасного світу і здатністю людини її усвідомлювати, відповідально приймати швидкі рішення та ефективно діяти адекватно нових обставин, коли мало знати і вміти - треба не стільки безперервно поповнювати свій інформаційний скарб, а й вміти творчо його використовувати, трансформуючи в тому числі і «інформаційний мотлох» в джерело власної ресурсності, що також свідчить про актуальність психотерапевтичної концептуалізації феномену самогармонізації створювальних сил створювального знання особистості трансфесіонала.

Українська психологічна наука має безумовні досягнення у вивченні проблеми «створювальності» суто людської природи і можливостей свідомої творчої самореалізації особистості дослідника інформаційних ресурсів, проте залишається не вирішеним питання самоздійснення особистості трансфесіонала через самогармонізацію створювальних сил створювального знання. Причому необхідність доповнення професійних компетенцій універсальними, актуалізує роль світоглядної складової університетської освіти, яка спрямована на створення відповідних систем освітнього коучингу і педменеджменту, потребує оновлення методологічного інструментарію сучасної психології в цілому.

Формулювання мети і завдань статті. Метою даної статті є розгляд можливості використання моделей і методів психологічної філософії як методологічного і методичного інструментарію сучасної психології для прояснення змісту і значення феномену створювальних сил створювального знання особистості дослідника інформаційних ресурсів, здатної до трансфесіоналізму і самоздійснення.

В якості завдань було обрано теоретико-методологічний аналіз сутнісних ознак сучасної освіти, її людиностворювального потенціалу та вирішення питання необхідних змін у її стратегії щодо створення умов самоздійснення особистості трансфесіонала завдяки самогармонізації кумулятивно-дисипативних процесів самоактуалізації-самотрансценденції створювальних сил створювального знання та усвідомленого розгортання потенціалу самореалізації особистості дослідника інформаційних ресурсів.

Виклад методики і результатів дослідження. Сучасне наукове знання дає людині забагато визначень різноманітних природних і соціальних процесів, але й значну кількість «інформаційного хаосу» і «невизначеностей», саме тому пріоритетом освіти стає навчання алгоритмам і принципам для розуміння природи випадковості, хаосу і невизначеності. Саме тому важливою компетенцією сучасної людини стає здатність особистості дослідника інформаційних ресурсів до керування процесами абсурдизації-дезабсурдизації, а валідність психодіагностичного інструментарію, на наш погляд, полягає у його здатності виявляти абсурд і аналізувати зміст знакової системи суб'єкта пізнання в цілому. Слід також зауважити, що абсурд є більш комфортним станом людини як її синкретична здатність поєднувати все з усім, інтегруючи власні реакції, водночас через активацію другої сигнальної системи вносити неоднозначність в їх означення, причому дезабсурдизація назагал доцільно розглядати нетривіальною когнітивною операцією [1, с. 240-241].

Особливо цінним виявляється досвід рефлексії/саморефлексії та переосмислення стереотипів власного досвіду і виявлення джерел соціальної дезадаптації, особистісно-професійних деструкцій і стагнації активності в різних сферах життєдіяльності. Рефлексія як певний рівень розвитку свідомості, при якому формується особливий спосіб існування людини у світі та її ставлення до світу, передбачає занурення у свій внутрішній світ, а пізнання навколишнього світу передбачає трансцендування і дистанціювання, тобто «вихід» людини за власні межі, що дає змогу особистості активізувати інтелектуальні та потенційні сили, будувати психічні утворення, які реалізують нові зміни і процеси, «вивільнюють» суб'єкта з процесу діяльності, забезпечують також «вихід» у нову позицію щодо виконуваної та майбутньої перспективної діяльності [1, с. 89].

За результатами численних досліджень було встановлено, що саме створювальні сили створювального знання забезпечують певний рівень свободи особистості трансфесіонала від обставин, її самоідентифікацію і самодетермінацію, що знаходить свого прояву у вміннях поєднувати, диференціювати і визначати пріоритети, будувати власну ієрархію потреб і цінностей, індивідуацію (повну інтеграцію особистості) та готовності до здійснення відповідно до ієрархічно-деієрархізованої концепції особистісно-значущого шляху до гармонії життя [11; 14].

Український філософ В. Табачковський, визначаючи людину як «полісутнісне homo», що володіє великим і дієвим антропокреативним потенціалом, при цьому підкреслював принципову нестійкість, проблематичність, амбівалентність людського існування, які щомиті випромінюють і логосфера, і ейдосфера, і акусфера «мозаїчної»

культури людства [22, с. 423]. Розмірковуючи про «антропо-соціо-інформаційне» розгортання людської природи як перехід від біологічного до антропосоціального всесвіту [19, с. 402], Е. Морен виділяє гено-феноменальну соціальну структуру, що з власної складності створила генеруючий/регенеруючий комплекс – культуру, яку він розглядає як «матричний генеративний комплекс, який увічне негентропію, складність, оригінальність, ідентичність будь-якого суспільства, оскільки передається з покоління в покоління, тобто відтворюється майже незмінним чином, проходячи через мозок людей» [див.п.п., с. 403]. На думку філософа природа складності зумовлена спів-виробництвом порядку і безладу, відносини між якими, в свою чергу, розкриваються через три поняття: взаємодію, трансформацію і організацію. Причому визначаючи складність, пропонує нове розуміння холізму – як з'єднання частин, елементів, що утворюють ціле з новими властивостями, як глибокі протиріччя, які не стільки руйнують, скільки будують складність [19, с. 14].

Розвиваючи погляди В. Табачковського про полісутнісність людини і Е. Морена про «антропо-соціо-інформаційне» розгортання, ми визначаємо її різницево-багатовимірну полісутнісну автопоетичну складність, акцентуючи увагу на людинозберігаючих і людиностворюючих засадах, репрезентованих культурою вимірах авто-еко-організації і самотрасценденції, вважаємо доцільним використовувати концепти «кумулятивно-дисипативне мульти-формне об'єднання» і «мультиформна єдність з Всесвітом».

Виділення концепту «створювальні сили» потребує врахування саме мета-рівня авто-еко-організації освітнього процесу і автентичності життєдіяльності сучасної людини в цілому, масштабу Всесвіту, якого може сягати людська свідомість і буття мета-цінностями, з яким пов'язані самотрансценденція, авто-еко-організація і ко-еволюція, що водночас потребує від освіченої людини екологічності і адекватної потенційності, соціальної адаптивності і людяності, біо-ноо-етичності, відповідальності прийняття рішень і усвідомленого усунення ризиків її розгортання, в тому числі розвиненої компетентності у часі, цілісності сприйняття себе і життя як є, здатності бути саме «тут-і-зараз» та готовності до самогармонізації і обмеження нормо-творчої інноваційно-дослідницької со-творчості і со-дії на різних рівнях: природньому, соціальному, культурному та при організації власного життя в цілому

Саме тому актуальним стає питання безпеки антропокультурного виміру *мультиформної єдності* особистості дослідника інформаційних ресурсів з Всесвітом, сизигії та біо-ноо-етики *мульти-формного* об'єднання кумулятивно-дисипативних процесів самогармонізації створювальних сил створювального знання особистості професіонала. Причому трансфесія пов'язується нами з виходом сильного «Я» за власні межі антропокультурного виміру, послабленням прив'язки обдарованої людини до певної форми професійної діяльності та водночас йдеться про збереження мультиформної єдності професійних традицій і нормотворчості, де професія (з нім. *der Beruf*) постає не тільки як певне зайняття, що потребує «формування» професійно-значущих якостей особистості, не спеціальність яку можливо отримати в закладах професійної освіти, це перш за все, покликання, яке шукає людина протягом життя, що неминуче супроводжується кризами інтегральної ідентичності та розчаруваннями, якщо не враховується важлива роль життєтворчої само-активності усвідомленої свідомості (Е. Морен) в предметненні її сутнісних сил та самоактуалізації інноваційно-дослідницького потенціалу особистості професіонала [8; 12; 14; 26].

Місія та призначення – ці універсальні дефініції - перетворюються в емерджентні характеристики особистості дослідника інформаційних ресурсів, потенціал її самореалізації і становлення обдарованої людини-трансфесіонала, які відкриваються у власному досвіді самоосвіти, зокрема професійної.

Одним з головних завдань сучасної освіти до недавнього часу вважалося формування людини нового типу нового еволюційного рівня – «людини освіченої» (*homo educatus*), яка вигідно відрізняє її від «*homo sapiens*» [20] (курсив наш). Але стає питання: вигідно для кого/чого?

Аналіз змісту дефініції «людина освічена» («*Homo educatus*») показав, що йдеться про такі базові функції системи освіти щодо трансформування людської природи і суспільства в цілому, як: розвиток і тренування необхідних якостей конкурентно-спроможного фахівця як члена суспільства («*a person is educated*») і суб'єкта певної професійної спільноти, що сприяє зростанню соціально-економічної і геополітичної міцності держави через зростання ресурсності освіченої людини як «*educated person*» [13].

Важливо усвідомлювати, що за допомогою найсучасніших освітніх технологій зростає ймовірність перетворення особистості як живої різницево-багатовимірної полісутнісної автопоетичної цілісності, яка є носієм унікальних якостей, що прийнято вважати суто «людським в людині» в носія лише професійно-важливих компетенцій суб'єкта деякої сфери життєдіяльності. Саме тому освіта, що апелює до «формування» освіченої людини, за необхідністю поступається місцем освіти, де освіченість обдарованої людини не тільки підвищує ресурсність науки, освітніх технологій і підприємництва, ознакою «конкурентно-спроможності» фахівця певної галузі професійної діяльності, а й стає джерелом створювальних сил, які зміцнюють її «грамотність щодо майбутнього» (*futures literacy*) [30, с. 196, 197], де «енциклопедичність» освіченої людини (*enlightened person*) сприяє зростанню створювальних сил створювального знання і можливостей протистояти викликам сучасності, підвищує готовність до самоздійснення особистості трансфесіонала через осутнення і самогармонізацію, авто-еко-організацію і сизигію особистості дослідника інформаційних ресурсів з Всесвітом в мінливих умовах кризи і інформаційного хаосу зі збереженням власної цілісності і автентичності на різних рівнях: природньому, соціальному, культурному і при організації власного життя в цілому.

Ми поділяємо погляди Е. Морена [18, с. 128-129] про те, що в глобалізованому світі освіта повинна підготувати соціальне, індивідуальне і антропологічне перевтілення, «допомогти навчитися жити» людині як індивіду і частини людства, а з урахуванням глобалізації кризи сучасного суспільства до цілей освіти слід додати готовність до самоактуалізації ресурсів синергії і транс-властивостей, які забезпечують сизигію особистості трансфесіонала з Всесвітом на різних рівнях, сприяють формуванню особистісно-професійної мета-компетенції, підвищують готовність до авто-еко-організації і самогармонізації створювальних сил створювального знання освіченої людини. Саме в цьому, на нашу думку, полягає смисл поняття освіченість, де «енциклопедизм» людини, означає не її інформованість через накопичення знань як результат сучасних освітніх технологій, де якість фахівців визначає засвоєна «сума знань, вмінь та навичок» (ЗУМ). Слід також зауважити, що перш за все, це - перехід від порочного кола накопичення фактів, зокрема наукових, до «оволодіння умінням

встановлювати сенсо-формо-утворюючий зв'язок між розрізненими точками зору при засвоєнні знань, перетворюючи їх в активний цикл дієвого циклу з'єднання того, що «в принципі пов'язано, і що має в принципі стати об'єднаним» [див.п.п, с. 42, 45].

Особливого значення набувають принципи освіти, запропоновані Е. Мореном, що можна розглянути як ключові в новій стратегії її реформування, яка із сфери трансляції наукового знання може перетвориться в сферу «людино-створювальних» інновацій з різноманітними гуманітарними практиками, в джерело людяність-створювальних сил знання особистості професіонала, що актуалізує «навчання методам розуміння взаємовідносин і взаємних впливів між частинами і цілим в складному світі» [18, с. 1].

Поступово стає зрозумілим, що освіта – це особливий антропокультурний вимір самогармонізації створювальних сил створювального знання обдарованої людини, де сенсо-формо-утворюючою стає особистість професіонала та майбуття людства. Причому досвід використання технологій психологічної філософії щодо психотерапевтичної концептуалізації нового явища (нової навчально-професійно-наукової інформації) з використанням методу абсурдизації-дезабсурдизації «ОС-ВІТА» (Н.В. Кривцова) в дослідженні психологічних особливостей потенціалу самореалізації особистості та прогнозування її готовності до професіоналізму підтверджує його доцільність для вирішення поставлених аналітичних завдань, що передбачає як опис так і аналіз можливих морфологічних (тобто структурних) зв'язків і відношень усіх складових зі всіма елементами та їх сукупність, що обов'язково передбачає відповідної особистісно-професійної компетентності фахівців для його використання та йдеться про здатність особистості дослідника інформаційних ресурсів до зниження інформаційної ентропії при зростанні її інноваційного потенціалу, підвищення готовності до творчого самозмінювання зі збереженням автентичності і продуктивності життя в цілому [11; 14].

Слід також зазначити, що створювальні сили створювального знання освіченої людини – це ще й характеристика власне знання (творчого і інноваційного), і його функцій (узгоджувана, синергійна та самотрансцендентна за суттю), в яких знаходить свого прояву сутність людської природи і емерджентна властивість освіченої людини, здатної до сизигії і ко-еволюції в мультиформній єдності з Всесвітом. При цьому власна активність освіченої людини, її якість і масштаб не тільки змінює наявну ситуацію, але і змінює характер її відносин до самої себе, що відбивається на особливостях продовження самої дії, її джерелах, тобто вся ситуація розвивається як єдина, самодетермінована і мінлива цілісність.

В основу запропонованої стратегії підвищення якості освіти було покладено надбання культурної спадщини філософії і психології, як стародавні західні і східні філософсько-освітні традиції, так і сучасні принципи пізнання антропокультурної складності сучасної людини як «символьного виду» (Terrence W. Deacon) [29]. В тому числі розглянуто можливості психологічної психології, зокрема технології психотерапевтичної концептуалізації при створенні гравітаційно-хвильової моделі самоздійснення особистості професіонала завдяки самогармонізації її створювальних сил як різницево-багатовимірної полісутнісної автопоетичної цілісності, де було використано філософські погляди фахівців квантової фізики, зокрема E. Wigner, E. Schrödinger, R. Penrose, N. Bohr, W. Heisenberg, S. Hawking, A. Einstein, M. Planck, D. Chopra, M. Beauregard, D. Pearce, S. Hameroff, S. Wiesner, P. Dirac та інші.

Додамо про важливість прийняття до розгляду результатів сучасних досліджень в квантової фізики, але не з позиції некритичного копіювання і їх впровадження в гуманітарну сферу знань, як наприклад при створенні нових теорій типа «квантова свідомість», хоча і в цьому напрямку досліджень є цікаві ідеї. Проте обов'язковим вважаємо проведення перш за все їх філософсько-методологічної експертизи на валідність використання саме в обраному контексті та тільки після прояснення суті ідей, які перевіряли фахівці інших галузей, визначити їх метафоричну роль у власних дослідженнях та ретельного аналізу з використанням математичного моделювання. Причому починати треба зі створення відповідних сенсо-формо-утворюючих мап та психотерапевтичної концептуалізації, щоб знизити інформаційну ентропію та підготувати особистість трансфесіонала до самоактуалізації і самогармонізації створювальних сил для свідомого продуктивного мульті-і-формного об'єднання особистості дослідника інформаційних ресурсів з новими явищами будь-якої природи і походження (штучного, природнього, екологічного і соціального, культурного або тощо) в тому числі к виникненню синергійних ефектів мультіформної єдності з Всесвітом на різних рівнях організації власного життя і самозмінюванню енерго-інформаційного простору-часу в цілому.

Особливої уваги заслуговує перевірка доцільності і валідності нових ідей (особливо з іншої галузі) для використання у власному досвіді, але це може займати тривалий час, наприклад докази доцільності використання ідей Е. Wigner при створенні методологічного і методичного інструментарію нового між-транс-дисциплінарного напрямку досліджень «Психологічна філософія», зокрема гравітаційно-хвильової моделі самоздійснення особистості трансфесіонала, які зацікавили автора статті ще в 1996 р. було знайдено свого підтвердження лише у 2019 р. завдяки опублікованих результатам досліджень, проведених Massimiliano Proietti, Alexander Pickston, Francesco Graffitti, Peter Barrow, Dmytro Kundys, Cyril Branciard, Martin Ringbauer та Alessandro Fedrizzi, в роботі «Experimental test of local observer independence» [28]. Ми також знайшли підтвердження власним поглядам про роль сучасної психології і актуальність нового методологічного і методичного інструментарію для проведення досліджень антропокультурного виміру квантового світу, де не може бути «однієї правди»: вимірювання з різних позицій дадуть результати, які різняться, але будуть *однаково правильні* різні погляди [див п.п.].

Важливо усвідомити, що саме врахування складної логіки і динаміки авто-еко-організації енерго-інформаційного простору-часу людського буття мета-рівня, включення його до кумулятивно-дисипативного мульті-формного об'єднання процесів самоактуалізації-самотрансенденції, в тому числі мета-ресурсів і транс-властивостей особистості дослідника інформаційних ресурсів, виявило необхідність доповнення суто психологічних досліджень філософською рефлексією.

Йдеться про новий, міждисциплінарний напрямок досліджень, визначений нами як «Психологічна філософія», в якій предмет філософії – людина і світ, доповнюється психологічними дослідженнями створювальних сил мультіформної єдності людини з Всесвітом як джерела самогармонізації створювальних сил створювального знання особистості трансфесіонала, в тому числі, що єднають її із об'єктом дослідження та виявляють граничні умови існування і варіативності самоздійснення особистості дослідника інформаційних ресурсів.

Завдяки можливостям нового методологічного інструментарію психотерапевтичної концептуалізації створювальні сили не тільки співвідносяться з особистісними значеннями, сенсами і цінностями людського буття антропокультурного виміру, нормотворчим джерелом його кооперативних та синергійних ефектів мульти-формного об'єднання кумулятивно-дисипативних процесів самогармонізації створювальних сил мультиформної єдності особистості дослідника інформаційних ресурсів з Всесвітом. Причому йдеться не стільки про інновації та інновативність освіченої людини-инахідника, її природне прагнення до самотрансценденції і співтворчості, про творчу сутність транс-властивості людині як різницево-багатовимірної полісутнісної автопоетичної цілісності скільки про самооцінювання шляхом залученого дослідження особистістю трансфесіонала наявності відповідних можливостей, зокрема власних ресурсів, в тому числі і мета-рівня та особистісно-професійного самовлосконалення.

Отримані результати численних досліджень потенціалу самореалізації особистості, схильної до інноваційно-дослідницької діяльності і трансфесіоналізму, її ресурсів і резервів з використанням технологій психотерапевтичної концептуалізації і методу абсурдизації-дезабсурдизації «ОС-ВІТА» підтверджує також їх актуальність та валідність і надійність створених на їх підставі SMART-моделей психологічної філософії, зокрема підтверджує доцільність використання SMART-моделі «МАПА» як методологічного і методичного інструментарію, в тому числі при створенні моделей-технологій освітнього коучингу і педменеджменту [9].

Причому якщо на рівні буденного оперування смислами той чи іншої інформації немає необхідності фіксування уваги на численних тонкощах смислових відмінностей і їх безлічі дуже близьких понять, вибирається який-небудь один сенс, то на рівні оперування смислами наукової інформації як єдності різноманіття її вимірів доцільно звернення до SMART-моделі «МАПА» (Н.В. Кривцова) як до методологічного інструментарію означення феноменів антропокультурної складності (І.І. Доннікова) різного походження, дослідження механізмів і детермінант мульти-формного об'єднання та виявлення сенсу-утворюючих ознак мультиформної єдності з Всесвітом на різних рівнях, коли до розгляду приймаються всі образи і смисли, які мають навіть незначну ймовірність свого вживання, а головною функцією загального сенсу стає формування умов як для збереження традицій так і утворення нових ідей і смислів, подання їх у вигляді ціннісно-смислового континууму створювальних сил створювального знання освіченої людини і людства [9].

Йдеться про формування «планетарної свідомості» (ідентичність Землі) (Е. Морен) освіченої людини; «ясної правдивості і «усвідомленої свідомості» (Е. Морен) «антропокультурної складності» (І. Доннікова), *психосінергетику-альфологію-теопрактику особистості трансфесіонала* (Н.В. Кривцова), що надають можливість врахувати складності (комплексності) людини і її фізичного, біологічного, культурного, соціального, історичного вимірів ідентичності та нарешті зрозуміти недосконалість як соціальних інституцій освіти, так й принципову незавершеність знань як таких. Причому йдеться про складні образи акустичних сигналів, які людина передає та/або сприймає (зовнішні або внутрішньоособистісні), до яких ще треба підібрати символи-знаки, які більш точно можуть передати його сутність та зміст символів-аббревіатур (позначено курсивом), які розкривають сутність принципів відмінностей навіть від самоактуалізованих осіб, цього типу/рівню зрілої особистості дослідника інформаційних ресурсів з розвиненою здатністю з легкістю входить в «стан потоку» [24], знаходить

сенсо-формо-утворюючі, «сутнісні ознаки» будь-якого нового явища, швидко приймає відповідальні рішення та діє, навіть в стресовій ситуації невизначеності, ризиків та інформаційного хаосу, яка готова до свідомої продуктивної інноваційної діяльності завдяки сформованим навикам моделювання, кодування-декодування тощо, авто-еко-організації, самотрансценденції і сизигії з Всесвітом [11; 14].

До речі, саме використання концепту «SMART-модель» (від англ.: Self-Directed – Самокерованого; Motivated – Мотивована; Adaptive – Адаптована; Resourceenriched – Ресурсозбагачена; Technology – Технологія) розкриває діапазон умов її використання: як методологічного і методичного інструментарію водночас, зокрема для моделювання шляхів самоздійснення особистості трансфесіонала з метою створення відповідних методів підвищення власної ресурсності, в тому числі «тео-практика».

Розглянемо створення «Психологічної мапи», яка спрямована на виявлення «сенсо-формо-утворюючих знаків-символів-слів» відібраного фрагменту «суперечної інформації» з високим показником ентропії, що буде піддано процедурі кодування-декодування і аналізу задля перетворення її в створювальні сили створювального знання особистості трансфесіонала, який здатен виносити сенсо-формо-утворюючі одиниці з будь-якого інформаційного джерела будь-якої сфери людської життєдіяльності, здійснити професійну експертизу (потрібна наявність базових знань в обраній сфері – в даному випадку в психології, інформованість про дослідження-першоджерела як наукового знання та розгляд змісту обраного фрагмента вже як «амбівалентної інформації», див. курсив вище), завдяки узгодженості художнього сприйняття, наочно-образного, міфологічного мислення та критичного аналізу і логічного розмірковування створити образ та прийняти рішення переносити чи ні результати інтерпретацій у досвід самооцінювання шляхом участі в дослідженні можливостей її використання для збагачення ресурсності, зокрема власної, та доцільності цього досвіду абсурдизації-дезабсурдизації.

Наприклад, до розгляду було обрано різницево-багатовимірний полісутнісний образ акустичних знаків (слово психосінергетика), а в якості символів обрано аббревіатуру «Ψ-х(ћ)-о»-«сін-ерг-етика» (як приклад можливостей використання технології психотерапевтичної концептуалізації за допомогою методу абсурдизації-дезабсурдизації «ОС-ВІТА» (автор Н.В.Кривцова), де звук «псі» буквиці «Ψ» пов'язаний з образами «душа, людяність»; звук «Х» - з гармонією (образ буквиці «Х») і захопленням від єднання (образом буквиці «ґ»), для означення звуку «О» обрано образі трьох буквиць: «О» (он) – цілісність; «С» (ом) – сяйво, а одраз буквиці «С» (от) розкриває «межу, ймовірність досягнення цілі»; сучасні образи, що виникли за результатами численних досліджень пов'язані з такими акустичними символами, як «сін», що є скороченням, за допомогою якого означено готовність до сизигії завдяки трьох функцій ресурсів синергії і синергійних ефектів що виникають завдяки узгодженості кумулятивно-дисипативних процесів антропокультурної складності щодо мульти-формного об'єднання соціокультурного та індивідуального вимірів енерго-інформаційного простору-часу, які виконують функцію психологічного резерву варіативності самоздійснення особистості трансфесіонала; де «ерг» є ознакою ергономічності мультиформної єдності обдарованої людини з Всесвітом на різних рівнях: природному, соціальному, культурному та при організації життя в цілому.

Отже слово «психосінергетика» можна представити у вигляді образу «пси-х-о-с-ін(сін)-ерг-етика» як мульти-формного об'єднання образів надбання сучасності (ключове слово «етика» умовне скорочення «ерг» (ергономічність), «сін» (функції ресурсів синергії) та аббревіатура «С-ІН»), та старослов'янської культурної спадщини («психо» як акустичний символ у вигляді буквиць «*ψχ(ῥ)ο*») і натяк на необхідність формування нових ергономічних принципів біо-ноо-етики авто-еко-організації різницево-багатовимірних полісутнісних автопоетичних цілих «людина-освіта», що сприятимете сизигії створювальних сил індивідуального-соціального буття та зміцненню здоров'я обдарованої людини; де сизигія стає захисним механізмом попередження особистісно-професійних деструкцій (акустичний символ «психос») енерго-інформаційного простору-часу антропокультурної складності і мультиформної єдності людини з Всесвітом, а також це спроба повернути увагу (через акустичні символи) на необхідність поєднання досвіду винахідників різних часів, які бачили в освіті джерело самогармонізації створювальних сил антропокультурного виміру існування, самовдосконалення людської природи, самоактуалізації сутнісних сил особистості дослідника інформаційних ресурсів та саморегуляції енерго-інформаційного простору-часу (завдяки другій знаковій системі) мультиформної єдності з Всесвітом тощо.

Тобто йдеться про мульти-між-полі-транс-дисциплінарний полілог фахівців різних галузей і часів та новий інструментарій філософсько-психологічного моделювання та самогармонізації створювальних сил створювального знання людини і людства, де до розгляду водночас приймаються загальнолюдські і особистісні сенсо-формо-утворюючі ознаки освіченості і благополуччя,.

Слід також усвідомити, що саме створювальні сили створювального знання освіченої людини забезпечують її відкритість до соціальних і природних процесів, дозволяють «бачити» світ не тільки з позиції власного «Я», а й з позицій цілісного світу, що підвищує масштабність планів і світорозуміння, готовність до самоздійснення особистості трансфесіонала та водночас сприяє зростанню людяно-мірності створювальних сил освіти. Виявляється що питання забезпечення високої якості підготовки сучасних фахівців безпосередньо пов'язане з такими категоріями, як потенціал самореалізації особистості, її ресурси, резерви та соціально-психологічне здоров'я, що посилює роль психологічної складової освітнього процесу та актуалізує необхідність пошуку нових освітньо-професійних форм людської життєдіяльності, що надають можливості освіченої людини адекватно застосовувати створювальні знання як власні створювальні сили, завдяки чому підвищується її готовність до творчого самозмінювання як автора-новатора і ініціатора цих змін, як нового виміру нової культури оновленого суспільства, джерела формування, а також трансформацій енергетично-інформаційного простору-часу самоздійснення особистості трансфесіонала.

На рисунку 1 надано приклад використання SMART-моделі «МАПА» як методологічного інструменту психотерапевтичної концептуалізації в межах міждисциплінарного дослідження створювальних сил створювального знання психологічної філософії. Задля чого проведено співставлення з «фонтаном» Г. Сковороди, що символізує принцип «нерівної всім рівності» [7] та сенсо-формо-утворюючих образів, зроблено спробу виявлення загального сенсу і змісту філософських роздумів і психологічного дослідження цього явища антропокультурної складності. За допомогою створеної психологічно-філософської мапи збагатився новим

антропокультурним між-транс-дисциплінарним виміром як філософські роздуми про унікальність людської природи так і отримані психологом результати математичного моделювання, збагачуючись новими «сенсо-формо-утворюючими знаками-символами-словами» для усвідомлення і подальшої операціоналізації цього феномену.

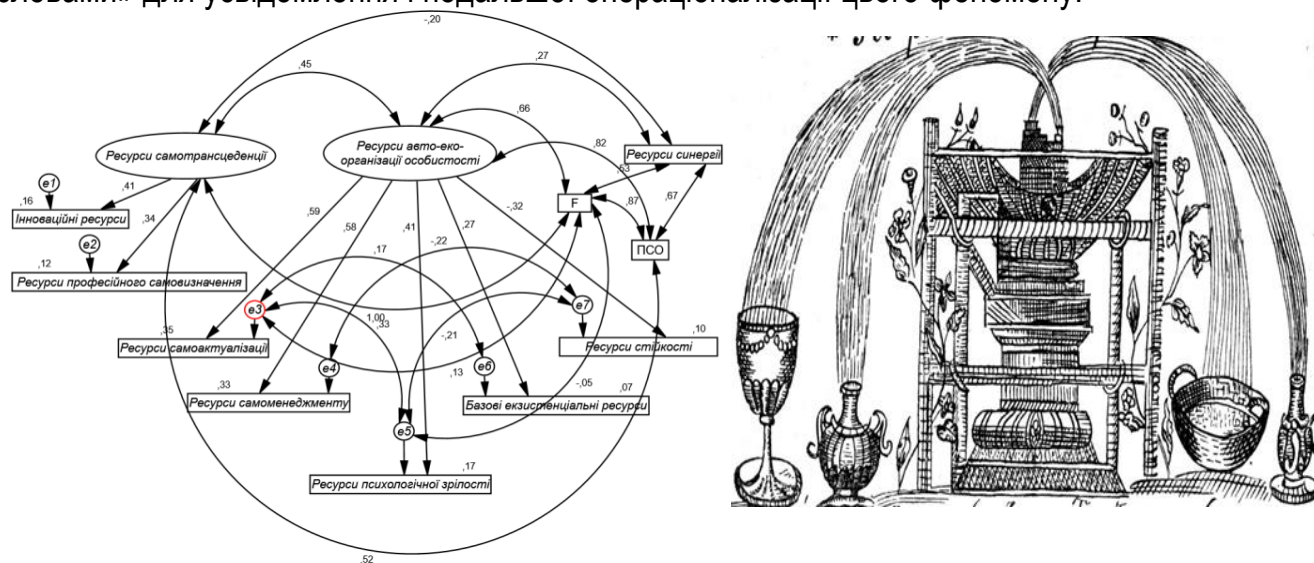

Рис. 1. Психологічно-філософська «МАПА» автопоетичної моделі потенціалу самореалізації особистості (Н.В. Кривцова) в співставленні з «фонтаном» Г. Сковороди

Примітки: умовні скорочення ПСО – Інтегральна функція потенціалу самореалізації особистості, здатної до авто-еко-організації; F – Композитна функція сизигії.

Отриману «сенсо-формо-утворюючу мапу слів-знаків» за допомогою технології психотерапевтичної концептуалізації було піддано ретельному аналізу з метою усвідомлення практичної значущості отриманих результатів дисертаційного дослідження поза межами особистісних сенсів і досвіду авторки. Причому синергійним ефектом мульти-формного об'єднання філософсько-психологічного досвіду пізнання антропокультурного виміру став досвід мультиформної єдності дослідників інформаційних ресурсів з Всесвітом у міждисциплінарному полі психологічної філософії, який дозволив краще зрозуміти різницево-багатовимірний принцип як означення досліджуваного феномену, так і відкрити нові джерела самогармонізації створювальних сил створювального знання освіченої людини, та з'ясувати, що створена постнекласична модель пояснює, завдяки чому люди такі різні, не зважаючи на рівні можливості самоздійснення і особистісно-професійного самовдосконалення прогнозуючи можливості самовизначення особистості трансфесіонала; оцінити її ресурсність, в тому числі індивідуальну специфіку рівнів/типів режимів-атракторів потенціалу самореалізації особистості дослідника інформаційних ресурсів, стратегій її самоактуалізації і авто-еко-організації, знайти нові джерела психологічного здоров'я обдарованої людини, зокрема лікаря-науковця-викладача.

Ключовою ознакою особистості трансфесіонала стає синергічність, яка проявляється у трьох функціях синергії (див. зміст скорочення «сін» вище) та супроводжується зростанням ресурсів самотрансценденції (СТ), а також забезпечує авто-еко-організацію (АЕО) мультиформної єдності, наслідком якої є стрибок потенціалу самореалізації особистості (трансценденція), що відбувається у певному діапазоні

нестійкості і супроводжується суб'єктивним самовизначенням особистості дослідника інформаційних ресурсів, відкриваються нові виміри самоздійснення [11; 14].

Було також з'ясовано, що модель представляє людину як автопоетичну систему-мережу, яка, в свою чергу, є невід'ємною складовою мультиформної єдності з Всесвітом, де синергійний ефект мульти-формного кумулятивно-дисипативного об'єднання різницево-багатовимірних полісутнісних автопоетичних цілісностей, в певних умовах стає джерелом її створювальних сил різного походження. Причому компоненти структурно-функціональної єдності створюють «межу мережі взаємосодії і ко-еволюції, що можна розглянути в контексті дослідження антропокультурного виміру мультиформної єдності як психологічний резерв створювальних сил самогармонізації і самоздійснення особистості трансфесіонала, яка не стільки обмежує їх, але й сама залучається до складної динаміки функціонування системи-мережі енерго-інформаційного простору-часу потенційної сфери самореалізації особистості дослідника інформаційних ресурсів, здатної до авто-еко-організації, самотрансценденції і сизигії на різних рівнях мульти-формного об'єднання з Всесвітом [11; 14].

Отже, створювальні сили створювального знання – це нібито «гравітон», прояв якого відчуває кожна людина та навіть кожен пересічний громадянин намагається оцінити його кількісно-якісні особливості та використати його міць на свою користь, але котре століття дослідники шукають валідний інструментарій осутнення і опанування сутнісних сил людської природи. Саме тому в якості філософської метафори і методологічного інструментарію психотерапевтичної концептуалізації було обрано природній феномен «гравітація».

На рисунку 2 представлена філософсько-психологічна «МАПА», яка ілюструє зміст гравітаційно-хвильової моделі самоздійснення особистості трансфесіонала завдяки самогармонізації створювальних сил створювального знання освіченої людини в умовах авто-еко-організації мультиформної єдності особистості дослідника інформаційних ресурсів з Всесвітом на різних рівнях: природньому, соціальному, культурному і при організації власного життя в цілому.

В даній моделі проведено зіставлення моделі «сходження чорних дір» та створеної за результатами численних досліджень моделі авто-еко-організації освіченої людини [13]. Це обумовлено тим, що особлива роль в самоздійсненні особистості трансфесіонала саме її здатність до самогармонізації створювальних сил, в тому числі і створювального знання, та готовність до сизигії з Всесвітом на різних рівнях, а джерелом понададаптивної нормотворчої активності стає психологічний резерв варіативності – синергійний ефект узгодження кумулятивних і дисипативних процесів синергії-самотрансценденції [11].

Причому для моделювання феномену самоздійснення особистості трансфесіонала, її мультиформної єдності з Всесвітом як різницево-багатовимірних полісутнісних автопоетичних цілісностей різного масштабу і походження та автентичності її життя як синергійного ефекту самоактуалізації сутнісних сил людської природи, сизигії і самогармонізації створювальних сил створювального знання освіченої людини та авто-еко-організації системи-мережі антропокультурної складності «людина-освіта», було також обрано SMART-модель «МАПА». Саме це дозволило краще зрозуміти зміст власних ідей і психологічні особливості кумулятивно-дисипативних процесів самоактуалізації-самотрансценденції створювальних сил створювального знання та готовність до самоздійснення як символічного виду з розвиненим художнім

метафоричним об'ємним (в об'єктивно-суб'єктивної єдності) сприйняттям дійсності і власного життя в цілому, критичним мисленням, здатністю до філософствування, нелінійного моделювання, але при цьому логічного розмірковування стосовно сутності понад-складних явищ і розуміння власних обмежень.

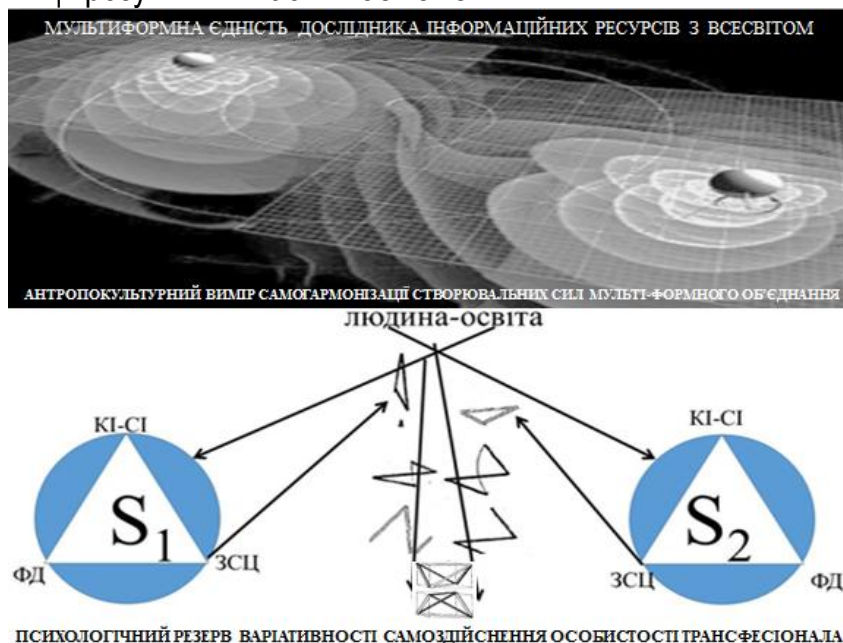

Рис. 2. Філософсько-психологічна «МАПА» гравітаційно-хвильової моделі самоздійснення особистості трансфесіонала

Примітки: S1,S2 – суб'єкти самогармонізації створювальних сил мультиформної єдності особистості дослідника інформаційних ресурсів з Всесвітом, O – об'єкти мульти-формного конвергентно-дивергентного об'єднання різницево-багатовимірних полісутнісних автопоетичних цілісностей антропокультурної складності, ЗСЦ – ціннісно-змістовно-смісловий вимір самогармонізації створювальних сил освіченої людини, ФД – формально-динамічний вимір самогармонізації створювальних сил освіченої людини, KI-CI – культурно-історичний та соціально-імперативний виміри самогармонізації створювальних сил освіченої людини

За результатами численних досліджень було встановлено, що процес самогармонізації створювальних сил створювального знання освіченої людини супроводжується появою нових «параметрів порядку» — циклічні і цільові детермінанти її автопоезису і нові виміри/форми/фази авто-еко-організації (гомеостаз-гетеростаз-гомеорез) енергетично-інформаційного простору-часу з'являються нові можливості узгодженості об'єктивно-суб'єктивних значень-сенсів-цінностей (ОС) та «керуючих параметрів» структурно-функціональної автопоетичної системи-мережі «людина-освіта», динамізуючих і спрямовуючих трансформацією типів/рівнів режимів-атракторів потенційної сфери особистості дослідника інформаційних ресурсів (S,LS,HS), її відтворення або руйнування на різних рівнях (природньому, соціальному, культурному і при організації життя в цілому) мультиформної єдності з Всесвітом у формально-динамічному (ФД), культурно-історичному і соціально-імперативному (KICI) вимірах буття, що в певних умовах стає джерелом кризових станів і стагнації, або зростання освіченості і зміцнення здоров'я в цілому. Причому освіченість розглянуто як синергійний ефект самогармонізації системи-мережі створювальних сил створювального знання в умовах авто-еко-організації антропокультурної складності «людина-освіта» та сизигії особистості дослідника інформаційних ресурсів з Всесвітом на різних рівнях:

природньому, соціальному, антропокультурному та при організації/дезорганізації власного життя зі збереженням її автентичності.

Отже, освіта — це не абстрактний процес формування «нової людини» з наперед заданими властивостями і якостями, які відповідають прийнятним в суспільстві культурно-історичним установкам і поведінковим стереотипам тощо. Це – джерело створювальних сил створювального знання, механізм і системна детермінанта авто-еко-організації і самогармонізації кумулятивно-дисипативних процесів «народження освіченої людини», яка не тільки «покликана гармонізувати своє буття і свою духовну сферу з буттям світу» [20], а й здатна до свідомого творчого самозмінювання в мінливих умовах глобалізації кризи та ко-еволюції з Всесвітом на різних рівнях різницево-багатовимірної полісутнісної автопоетичної цілісності як символічного виду.

Досвід використання гравітаційно-хвильової моделі показав можливість вирішити питання самоздійснення особистості трансфесіонала в контексті усвідомлення механізмів і детермінант «народження» нової цілісності – «освічена людина» - як синергійного ефекту самогармонізації створювальних сил мультиформної єдності особистості дослідника інформаційних ресурсів з Всесвітом. Численні дослідження психологічних особливостей потенціалу самореалізації особистості трансфесіонала дозволили зробити висновок, що саме синергія і сизигія з Всесвітом на різних рівнях виконують функцію цільової детермінанти, що динамізує і спрямовує самогармонізацію створювальних сил і авто-еко-організацію освіченої людини, самотрансценденцію і свідому продуктивну інноваційно-дослідницьку діяльність, забезпечуючи можливості самоменеджменту, самоактуалізації базових екзистенцій і соціально-психологічного зростання [11; 14].

Причому основним психологічним механізмом досягнення вищої точки в процесі особистісного розвитку стає творчість, в якій особистість як би заново відтворює навколишній світ відповідно до свого «Я», де потреба в професійному самовизначенні і самотрансценденція виступають як дієва форма осутнення і означення створювальних сил освіченої людини, розгортання і розширення її самості. Але це – не стратегія власної «користі» і задоволення, що супроводжує «пікові переживання» (за А. Маслоу), а самовіддане переживання з повною концентрацією уваги на тому, чим займається людина, вихід за власні межі і кооперативне поєднання людини з іншими у взаємопов'язаному світі та нелінійний синтез нових можливостей особистості профі-транс-фесіонала для означення граничних умов розкриття людської природи, її осутнення і досягнення вищого рівня майстерності в обраній сфері життєдіяльності, тому більш коректним вслід за Lloyd Greene та George Burke [25, с. 126] вважаємо використання терміну «самовіддана актуалізація» (selfless-actualization) створювальних сил мультиформної єдності освіченої людини з Всесвітом.

Самоздійснення особистості трансфесіонала (self-fulfilment) постає як тривалий процес прийняття відповідальності за свої дії і розкриття здатності до кращого життєвого вибору (в їжі, музиці, професії, шлюбі тощо), подібний буддійському шляху просвітлення, що знаходить свого прояву у «пікових переживаннях» самоактуалізації і трансценденції: Его, базових потреб, часу, любові, містичного досвіду, культури, дихотомії, пороку тощо [17, с. 10].

Слід також підкреслити, що саме у процесі творчості людина, з одного боку, усвідомлює і переживає цілісність своєї життєтворчості як реалізацію своєї неповторності

і узгодження сенсів і цінностей енергетично-інформаційного простору-часу існування і самогармонізації внутрішнього-зовнішнього об'єктивного-суб'єктивного вимірів власного життя, з іншого - втілює власні сутнісні сили в різних видах діяльності, збагачуючи людство в цілому, отримуючи безсмертя у формі мета-індивідуального існування. Додамо, що за допомогою використання технологій психологічної філософії як інструментарію методолога психології, виникла гравітаційно-хвильова модель «МАПА самоздійснення особистості трансфесіонала» як узагальнена енерго-інформаційна просторово-часова композиція потенціалу її самореалізації і ансамбль нових можливостей філософських роздумів про складність і унікальність природи сутнісних сил антропокультурного виміру мультиформної єдності створювальних сил створювального знання людини і людства.

Отже закінчується фаза освіти в традиційному розумінні та «народжується» нова якість нового виміру антропокультурної складності різницево-багатовимірної полісутнісної автопоетичної цілісності символного виду, яка від накопичення факті здатна здійснити стрибок у стан просвітленої людини-творця, яка чітко бачить свій шлях та усвідомлює мультиформну єдність з Всесвітом, знайшла власну місію і призначення та чітко розуміє як «інформаційний мотлох» перетворити на джерело ресурсів, в тому числі і власних створювальних сил створювального знання.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Теоретико-методологічний аналіз сутнісних ознак сучасної освіти та вирішення питань її місії, механізмів і детермінант самоактуалізації-самотрансценденції і самогармонізації людиностворювального потенціалу, в тому числі граничних умов кумулятивно-дисипативних процесів мульти-формного об'єднання створювальних сил створювального знання; виявлено специфіку авто-еко-організації та самоздійснення освіченої людини, яка здатна до трансфесіоналізму.

Досвід психотерапевтичної концептуалізації розглянутих феноменів антропокультурної складності та моделювання процесів їх означення, показав доцільність розгляду можливостей використання SMART-моделі «МАПА» та концептуальних моделей психологічної філософії, зокрема гравітаційно-хвильової моделі самоздійснення особистості трансфесіонала як методологічного і методичного інструментарію для вирішення питань підвищення якості освітнього процесу та створення технологій освітнього коучингу і педменеджменту. Перспективним вважаємо перевірку можливостей використання запропонованого інструментарію як прогностичних методів дослідження граничних умов самогармонізації створювальних сил створювального знання освіченої людини, здатної до самоздійснення і трансфесіоналізму, підвищення ресурсності всіх учасників мульти-формного об'єднання енерго-інформаційного простору-часу сучасної науки і освіти та готовності обдарованої людини до зустрічі зі складними явищами складного світу, в тому числі природного і штучного походження.

Доведено доцільність створення «Психологічної психології» як автентичного методологічно-методичного інструментарію особистості трансфесіонала, який відкриває можливості зниження ризиків зростання інформаційної ентропії мульти-між-полі-транс-дисциплінарного дискурсу з урахуванням зростаючої ролі штучного інтелекту і викликів понад-швидких змін сучасності, що актуалізують питання самовдосконалення і водночас самозбереження унікальності досвіду і самогармонізації психологічних особливостей

потенціалу особистості дослідника інформаційних ресурсів, підвищуючи якість її життя в цілому.

Особливого значення набуває усвідомлення того факту, що народження «Психологічної філософії» - це тривалий надскладний процес мульти-формного конвергентно-дивергентного об'єднання у різних вимірах і масштабах між-полі-транс-дисциплінарних практик і полілогу фахівців різних галузей, що також передбачає субординацію і координацію в залежності від складності досліджуваної проблеми, ситуації і контексту, перш ніж з'явиться її суспільно-корисний результат – синергійний ефект мультиформної єдності психології і філософії як надійний і валідний інструментарій нано-техно-науки нейронної ери для досліджень феноменів антропокультурної складності та/або самогармонізації створювальних сил створювального знання особистості трансфесіонала.

Список використаних джерел

1. Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Том VI: Психологія обдарованості. Випуск 15. Київ-Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2019. 459 с.
2. Галажинский Э. Слово – ректору. О трансфессии и трансдисциплинарности. В 2 ч. URL: http://www.tsu.ru/university/rector_page/o-transfessii-itransditsiplinarnosti-chast-2/
3. Ганаба С. О. Зміст навчання у контексті соціокультурних змін «плинної модерності» // Вища освіта України: теорет. та наук.-метод. часоп. 2012. № 3. С. 89-95.
4. Драган О. І. Інтелектуальна культура як складова інноваційної культури для інноваційного розвитку організації // Економіка ринкових відносин. 2013. № 11. С. 251–258. URL: <http://dspace.nuff.edu.ua/jspui/handle/123456789/8735>
5. Змістові інновації у магістерській підготовці соціальних педагогів: монографія / за заг. ред.: А. А. Сбруєвої та О. М. Полякової. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2013. 388 с.
6. Ключко В.Е., Галажинский Э.В. Самореализация личности: системный взгляд / ред. Г.В. Залевский. Томск: Издательство Томского университета, 1999. 154 с.
7. Кривцова Н.В., Доннікова І.А. Психологічна філософія Григорія Сковороди // Проблема людини у філософії : Матеріали XXVII Харківських міжнародних сковородинівських читань (ОКЗ «Національний літературно-меморіальний музей Г.С. Сковороди», 27–28 вересня 2019 року). Харків: Майдан, 2019. С. 219-227.
8. Кривцова Н.В., Доннікова І.А. Трансфесіонал як суб'єкт інноваційної освіти: психологічний аспект // Людина як цілісність: філософсько-методологічні, соматичні та суспільно-психологічні аспекти здоров'я: Збірник матеріалів наукової інтернет-конференції, м. Одеса, 21 червня 2018 року / Одеськ. Нац. Мед. Ун-т, каф. Філософії та біоетики ; Міжнародна академія психосінергетики та альфології. 2018. С. 11-23. URL: http://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/06/Krivcova_Donnikova.pdf.
9. Кривцова Н.В. Методологічний інструментарій дослідження особистості та потенціалу самореалізації дослідника наукових знань на постнекласичному етапі розвитку // Звіт про науково-дослідну роботу «Постнекласична наукова парадигма: методологічні засади та концептуальні моделі гуманітарного знання. Реконструювання концептуальних моделей в контексті постнекласичної наукової парадигми». 2019. С. 79–123.
10. Кривцова Н.В. Психологічні особливості потенціалу самореалізації особистості : автореф. ... канд. психол. наук: 19.00.01: Загальна психологія, історія психології. Одеса, 2018. 19 с.
11. Кривцова Н.В. Психологічні особливості потенціалу самореалізації особистості: дис. ... канд. психол. наук: 19.00.01. Одеса, 2018. 296 с.

12. Кривцова Н.В., Салех О.М. Психологічний супровід самореалізації особистості в умовах медичного університету // Актуальні проблеми транспортної медицини. 2018. № 2 (52). С. 55-63.
13. Кривцова Н.В. Створююча та створювальна сила освіченої людини // Створювальне знання: теоретико-методологічні та практичні аспекти / Матеріали 2-го круглого столу «Створювальне знання: гуманізм, інновація, самоосвіта», 14 червня 2019 р. // під ред. Доннікової І. А. Одеса: НУ «ОМА», 2019. с.21-26.
14. Кривцова Н.В. Шлях до гармонії життя: теорія і практика самореалізації: монографія / Н.В. Кривцова. Харків: Факт, 2019. 404 с.
15. Латур Б. Пересборка социального: введение в акторно-сетевую теорию / пер. с англ. И. Полонской; под ред. С. Гавриленко. М.: Изд. дом Высшей школы экономики, 2014. 384 с.
16. Ло Дж. Объекты и пространства / А. Лефевр; [пер. с англ. В. С. Вахштайна] // Социология вещей: [сб. статей / под ред. В. С. Вахштайна]. М.: Издательский дом «Территория будущего», 2006. С. 223—243.
17. Маслоу А.Г. Дальние пределы человеческой психики / ред. Н.Н. Акулина; пер. А.М. Татлыбаева. СПб: Евразия, 1999. 432 с.
18. Морен Е. Шлях за майбутнє людства / пер. с фр. Є. Марічева. К.: Ніка-Центр, 2014. 256 с.
19. Морен Э. Метод. Природа Природы. М.: «Канон+» РОИИ «Реабилитация», 2013. 488 с.
20. Огнев'юк В.О. Філософія освіти в структурі наукових досліджень феномену освіти // Шлях освіти. 2009. № 4(54). С. 2–6.
21. Смирнов С.А. Содержательные (парадигмальные) аспекты высшего социальнoгуманитарного образования. URL: v2.circleplus.ru/personalia/social/smirnov/about/paradygm.doc.
22. Табачковський В.Г. Полісутнісне homo: філософсько-мистець-ка думка в пошуках «неевклідової рефлексивності». К.: Видавець ПАРАПАН, 2005. 432 с.
23. Теорія та методика професійно-педагогічної підготовки освітянських кадрів: акмеологічні аспекти: монографія / Керівн. авт. кол. Н. В. Гузій; Мін-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 516 с.
24. Чиксентмихайи М. Поток: Психология оптимального переживания / Пер. с англ. М.: Смысл: Альпина нон-фикшн, 2011. 461 с.
25. Greene L., George B. Beyond self-actualization // Journal of Health and Human Services Administration. 2007. Vol. 30, no. 2. Pp. 116–128.
26. Krivtsova N.V., Salekh E.N. From the model to the technology of training of highly skilled medical specialists // Journal of Education, Health and Sport. 2018. Vol. 8, no. 4. Pp. 519-529.
27. Makimoto T., Manners D. Digital Nomad. Wiley, New York, 1997.
28. Proietti M., Pickston A., Graffitti F., Barrow P., Kundys D., Branciard C., Ringbauer M., Fedrizzi A. Experimental test of local observer independence // Science Advances. Sep 2019. Vol. 5, no. 9. DOI: 10.1126/sciadv.aaw9832.
29. Terrence W. Deacon. The Symbolic Species: The Co-evolution of Language and the Brain. New York: W.W. Norton & Company. 1997. 527 p.
30. von Weizsäcker E.U., Wijkman A. Come On! Capitalism, Short-termism, Population and the Destruction of the Planet. A Report to the Club of Rome. Springer, 2018. 220 p.

References transliterated

1. Aktualni problemy psykholohii: Zbirnyk naukovykh prats Instytutu psykholohii imeni H. S. Kostiuka NAPN Ukrainy. Tom VI: Psykholohiia obdarovanosti. Vypusk 15. Kyiv-Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU im. I. Franka, 2019. 459 s.
2. Galazhinskii E. Slovo – rektoru. O transfessii i transdisciplinarnosti. V 2 ch. URL: http://www.tsu.ru/university/rector_page/o-transfessii-itransditsiplinarnosti-chast-2/

3. Hanaba S.O. Zmist navchannia u konteksti sotsiokulturnykh zmin «plynnoi modernosti» // Vyscha osvita Ukrainy: teoret. ta nauk.-metod. chasop. 2012. № 3. S. 89-95.
4. Drahan O. I. Intelktualna kultura yak skladova innovatsiinoi kultury dlia innovatsiinoho rozvytku orhanizatsii // Ekonomika rynkovykh vidnosyn. 2013. № 11. S. 251 – 258. URL: <http://dspace.nuff.edu.ua/jspui/handle/123456789/8735>
5. Zmistovi innovatsii u mahisterskii pidhotovtsi sotsialnykh pedahohiv: monohrafiia / za zah. red.: A. A. Sbruevoi ta O. M. Poliakovoi. Sumy : Vyd-vo SumDPU imeni A. S. Makarenka, 2013. 388 s.
6. Klochko V.E., Galazhinskii E.V. Samorealizatsiia lichnosti: sistemnyi vzgliad / red. G.V. Zalevskii. Tomsk: Izdatelstvo Tomskogo universiteta, 1999. 154 s.
7. Kryvtsova N.V., Donnikova I.A. Psykholohichna filosofiiia Hryhoriia Skovorody // Problema liudyny u filosofii : Materialy KhKhVII Kharkivskykh mizhnarodnykh skovorodynivskykh chytan (OKZ «Natsionalnyi literaturno-memorialnyi muzei H.S. Skovorody», 27–28 veresnia 2019 roku). Kharkiv: Maidan, 2019. S. 219-227.
8. Kryvtsova N.V., Donnikova I.A. Transfesional yak subiekt innovatsiinoi osvity: psykholohichni aspekt // Liudyna yak tsilisnist: filosofsko-metodolohichni, somatychni ta suspilno-psykholohichni aspekty zdorov'ia: Zbirnyk materialiv naukovoi internet-konferentsii, m. Odesa, 21 chervnia 2018 roku / Odesk. Nats. Med. Un-t, kaf. Filosofii ta bioetyky ; Mizhnarodna akademiia psykhosinerhetyky ta alfolohii. 2018. S. 11-23. URL: http://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/06/Krivcova_Donnikova.pdf
9. Kryvtsova N.V. Metodolohichni instrumentarii doslidzhennia osobystosti ta potentsialu samorealizatsii doslidnyka naukovykh znan na postneklasychnomu etapi rozvytku // Zvit pro naukovo-doslidnu robotu «Postneklasychna naukova paradyhma: metodolohichni zasady ta kontseptualni modeli humanitarnoho znannia. Rekonstruiuvannia kontseptualnykh modelei v konteksti postneklasychnoi naukovoi paradyhmy». 2019. S. 79–123.
10. Kryvtsova N.V. Psychological features of the self-realization potential of a personality: the abstract thesis for the degree of the candidate of psychological sciences: 19.00.01: general psychology, history of psychology. Odessa, 2018. 19 p.
11. Kryvtsova N.V. Psychological features of the self-realization potential of a personality: dissertation for the degree of the candidate of psychological sciences: 19.00.01: general psychology, history of psychology. Odessa, 2018. 296 s.
12. Kryvtsova N.V., Salekh O.M. Psykholohichni suprovid samorealizatsii osobystosti v umovakh medychnoho universytetu // Aktualni problemy transportnoi medytsyny. 2018. № 2 (52). S. 55-63.
13. Kryvtsova N.V. Stvoriuiucha ta stvoriuvalna syla osvichenoii liudyny // Stvoriuvalne znannia: teoretyko-metodolohichni ta praktychni aspekty / Materialy 2-ho kruhloho stolu «Stvoriuvalne znannia: humanizm, innovatsiia, samoosvita», 14 chervnia 2019 r. // pid red. Donnikovoi I. A. Odesa: NU «OMA», 2019. s. 21-26.
14. Kryvtsova N.V. Shliakh do harmonii zhyttia: teoriia i praktyka samorealizatsii: monohrafiia. Kharkiv: Fakt, 2019. 404 s.
15. Latur B. Peresborka sotcialnogo: vvedenie v aktorno-setevuiu teoriuu / per. s angl. I. Polonskoi; pod red. S. Gavrilenko. M.: Izd. dom Vysshei shkoly ekonomiki, 2014. 384 s.
16. Lo Dzh. Obekty i prostranstva / A. Lefevr; [per. s angl. V. S. Vakhshaina] // Sotsiologiiia veshchei: [sb. statei / pod red. V. S. Vakhshaina]. M.: Izdatelskii dom «Territoriiia budushchego», 2006. S. 223—243.
17. Maslou A.G. Dalnie predely chelovecheskoi psikhiki / red. N.N. Akulina; per. A.M. Tatlybaeva. SPb: Evraziia, 1999. 432 s.
18. Moren E. Shliakh za maibutnie liudstva / per. s fr. Ye. Maricheva. K.: Nika-Tsentr, 2014. 256 s.
19. Moren E. Metod. Priroda Prirody. M.: «Kanon+» ROII «Reabilitatsiia», 2013. 488 s.
20. Ohnev'iuk V.O. Filosofiiia osvity v strukturi naukovykh doslidzhen fenomenu osvity // Shliakh osvity. 2009. № 4(54). S. 2–6.

21. Smirnov S.A. Soderzhatelnye (paradigmalyne) aspekty vysshego sotcialnogumanitarnogo obrazovaniia. URL: v2.circleplus.ru/personalia/social/smirnov/about/paradygm.doc
22. Tabachkovskiy V.H. Polisutnisne homo: filofska-mystetska dumka v poshukakh «neevklidovoi refleksivnosti». K.: Vydavets PARAPAN, 2005. 432 s.
23. Teoriia ta metodyka profesiino-pedahohichnoi pidhotovky osvitiatskykh kadriv: akmeolohichni aspekty: monohrafiia / Kerivn. avt. kol. N. V. Huzii; Min-vo osvity i nauky Ukrainy, Nats. ped. un-t imeni M. P. Drahomanova. Kyiv : Vyd-vo NPU imeni M. P. Drahomanova, 2018. 516 s.
24. Chiksentmikhaii M. Potok: Psikhologiiia optimalnogo perezhivaniia / Per. s angl. M.: Smysl: Alpina non-fikshn, 2011. 461 s.
25. Greene L., George B. Beyond self-actualization // Journal of Health and Human Services Administration. 2007. Vol. 30, no. 2. Pp. 116–128.
26. Krivtsova N.V., Salekh E.N. From the model to the technology of training of highly skilled medical specialists // Journal of Education, Health and Sport. 2018. Vol. 8, no. 4. Pp. 519-529.
27. Makimoto T., Manners D. Digital Nomad. Wiley, New York, 1997.
28. Proietti M., Pickston A., Graffitti F., Barrow P., Kundys D., Branciard C., Ringbauer M., Fedrizzi A. Experimental test of local observer independence // Science Advances. Sep 2019. Vol. 5, no. 9. DOI: 10.1126/sciadv.aaw9832.
29. Terrence W. Deacon. The Symbolic Species: The Co-evolution of Language and the Brain. New York: W.W. Norton & Company. 1997. 527 p.
30. von Weizsäcker E.U., Wijkman A. Come On! Capitalism, Short-termism, Population and the Destruction of the Planet. A Report to the Club of Rome. Springer, 2018. 220 p.

Kryvtsova N.V. The co-generative strengths of the co-generative knowledge of a transfessional: SMART-model "MAPA" as a methodological and methodical toolkit. The article presents the results of psychotherapeutic conceptualization of the phenomenon of self-harmonization of the co-determinative, co-generative, originative strengths of the co-generative knowledge of a transfessional. The SMART-model "MAPA" was used as a methodological and methodical toolkit of psychological philosophy. To solve the problem of self-fulfillment of the personality of the transfessional, a gravitational-wave model is proposed, which illustrates the essence of the phenomenon of multiform unity of the researcher of information resources with the Universe as a synergistic effect of multiform unification of cumulative-dissipative processes of self-harmonization of the co-determinative, co-generative, originative strengths of anthropocultural complexity of differently-multidimensional poly-essential autopoietic wholes "a person—an enlightenment".

Keywords: psychological philosophy; psychotherapeutic conceptualization; multiform unity; multi-form association; cumulative-dissipative processes of self-harmonization of co-determinative, co-generative, originative strengths; co-generative knowledge; personality of researcher of information resources; psychological reserve of self-fulfillment of personality of a transfessional.